

FYLKESMANNEN
I ROGALAND

Deres ref.:

Vår dato: 15.11.2017

Vår ref.: 2016/1324

Arkivnr.: 461.3

Norpri AS
Næringsveien 27
4365 NÆRBØ

Att. Johan Bjerga

Postadresse:
Postboks 59 Sentrum,
4001 Stavanger

Besøksadresse:
Lagårdsveien 44, Stavanger

T: 51 56 87 00

F: 51 52 03 00

E: fmropost@fylkesmannen.no

www.fylkesmannen.no/rogaland

Norpri AS i Hå kommune, vedtak om og oversendelse av ny tillatelse etter forurensningsloven samt vedtak om gebyr

Fylkesmannen i Rogaland har ferdigbehandlet søknaden fra Norpri AS og har besluttet å gi virksomheten tillatelse etter forurensningsloven på visse vilkår. Tillatelsen med tilhørende vilkår følger vedlagt. Norpri AS har sin virksomhet i samme lokaler som Prima Slakt AS drev sin virksomhet i. Virksomheten omfatter bare stykking av kjøtt og ikke slakting. Utslippene fra Norpri sin virksomhet er derfor vesentlig lavere, men må likevel reguleres. Norpri AS skal betale gebyr for arbeidet etter fastsatte satser og det vedtas gebyrsats.

Det vises til felles brev fra Prima Slakt AS og Norpri AS datert 26. november 2015 og senere korrespondanse. Det vises også til e-post fra Fylkesmannen datert 28. oktober 2017 der saken sendes på begrenset høring og til varsel om gebyr datert 27. oktober 2017.

Vedtak om tillatelse

Fylkesmannen i Rogaland gir herved tillatelse til Norpri AS (heretter kalt Norpri) på visse vilkår. Tillatelsen med tilhørende vilkår følger vedlagt dette brev. Tillatelsen er gitt med hjemmel i forurensningsloven § 11, jf. § 16 samt forurensningsforskriftens¹ kapittel 36. Søknaden gjelder stykking av kjøtt fra dyr som slaktes i andre anlegg. Den nye tillatelsen erstatter tillatelsen til Prima Slakt AS som omfattet både slakting og stykking.

Generelt

Ved avgjørelsen om å gi tillatelse og ved fastsettingen av vilkårene, har Fylkesmannen lagt vekt på de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket i forhold til de samfunnsmessige og næringsmessige fordeler som tiltaket vil medføre. Spesielt er belastningen fra bedriften vurdert opp mot kapasiteten til det kommunale rensenanlegget, men også resipienten for avløpsvannet. Ved fastsettingen av vilkårene har Fylkesmannen i Rogaland lagt vekt på hvilke tiltak og rutiner som er nødvendig for å

¹ Forskrift om begrensnig av forurensning

unngå forurensingsskader, hva som samtidig er mulige å gjennomføre uten for store kostnader, at virksomheten er mindre omfattende enn forrige virksomhet og at forurensningen samlet sett er mye lavere. For aktiviteter som er forskriftsregulert, henvises til de aktuelle forskriftene.

Det kan foretas endringer i tillatelsen i medhold av forurensningsloven § 18. Endringer skal være basert på skriftlig saksbehandling og en forsvarlig utredning av saken. En eventuell endringsøknad må derfor foreligge i god tid før endring ønskes gjennomført. Det kan også bli iverksatt endringer i tillatelsen dersom pålagte utredninger og dokumentasjoner viser at det er nødvendig eller definerer tilrådelige grenser for utslipp, jf. også tillatelsens pkt. 3.1.4 og 13.

Det understrekes at all forurensning fra bedriften isolert sett er uønsket. At forurensningen er tillatt, utelukker ikke erstatningsansvar for skade, ulemper eller tap forårsaket av forurensningen, jf. forurensningsloven § 56.

I tillegg til de krav som følger av tillatelsen, plikter bedriften å overholde forurensningsloven og produktkontrollloven samt forskrifter som er hjemlet i disse lovene. Enkelte av forskriftene er nevnt i tillatelsen. For informasjon om øvrige regler som kan være aktuelle for bedriften, vises til veiviser til regelverk om helse, miljø og sikkerhet (HMS) på www.regelhjelp.no.

Brudd på utslippstillatelsen er straffbart etter forurensningsloven §§ 78 og 79. Også brudd på krav som følger direkte av forurensningsloven og produktkontrollloven samt forskrifter fastsatt i medhold av disse lovene, er straffbart.

Saksbehandling og bakgrunn

Anlegget i Næringsveien 27 på Kviamarka ble bygget for aktivitetene til Prima Slakt AS og Prima Kjøtt AS, og slakte- og skjæreaktivitetene på Bjorhaugsletta (tidligere Hå Slakteri AS og Nærbø Slakteri AS) og i Stokkelandsmarka ble samlet i det nye anlegget. Prima Slakt AS fikk 4. april 2014 tillatelse i medhold av forurensningsloven til drift av anlegget.

Omtrent samtidig overtok Nortura SA alle aksjene i Prima Slakt AS og all slakteaktivitet ble overført til anleggene på Forus og i Egersund. Prima Slakt AS ble fra da av et selskap som kjøper inn dyr til slakt, bestiller slakting ved Nortura SA sine anlegg og bestiller oppstyking av kjøttet ved anlegget i Kviamarka før det selges videre. Den 10. april 2014 ble Norpri AS stiftet (registrert 16. juni 2014) ved bl.a. at Norsk Kjøtt AS ble fusjonert inn i dette selskapet. Norpri har som oppgave å stykke kjøtt ved anlegget i Kviamarka. Fylkesmannen ble gjort oppmerksom på den relativt omfattende omstruktureringen i forbindelse med et tilsyn hos Prima Slakt AS den 27. oktober 2015.

Ved tilsynet ble det bemerket flere forhold ved driften og det ble konstatert 5 avvik. Prima Slakt AS, som eier av tillatelsen, ble gjort ansvarlig for å rette avvikene. Prima Slakt AS forklarte at omfanget av driften var så lite at det ikke var nødvendig med en tillatelse, og hvis oppstykkingsvirksomheten trengte tillatelse, så var det Norpri som måtte ha en slik tillatelse.

En av Fylkesmannens merknader var at Prima Slakt AS ikke hadde tatt skritt for å få overført tillatelsen til Norpri. I ett felles brev datert 26. november 2015 fra Prima Slakt AS og Norpri, uttrykkes det ønske om at tillatelsen til Prima Slakt AS slettes og erstattes av egen tillatelse til Norpri AS, Avdeling Nærbø. Det ble også gjort rede for størrelsen på driften og hvordan utslippene artet seg.

Fylkesmannen oppfattet og behandlet brevet som en søknad og fulgte 30. juni 2016 opp saken med et brev til Norpri som omhandlet forberedelse til utforming av en tillatelse til Norpri. Dette ville medføre et eget vedtak om at den gamle tillatelsen slettes som omsøkt når ny tillatelse foreligger, og at Norpri vil få ansvar for å rette avvik som var funnet ved tilsynet. I forhold til at det nå hadde

oppstått helt andre ansvarsforhold og en søknadssituasjon, ble alle avvikene til Prima Slakt AS slettet og gjort om til forhold som Norpri måtte klarlegge gjennom en søknad. Fylkesmannen ba også om ytterligere informasjon for å behandle søknaden ferdig. De siste manglende informasjonene ble mottatt 28. mars 2017.

En av informasjonene som ble mottatt, var at all skjæringsvirksomheten, som på nytt var etablert i Stokkelandsmarka, skulle flyttes til anlegget på Kviamarka.

Høring

I dette tilfellet dreier saken seg om at en tillatelse gitt til en virksomhet med en stor aktivitet og med et relativt stort utslipp, erstattes med en ny tillatelse for en annen virksomhet på det samme anlegget, men med en mindre aktivitet og et utslipp som er mindre forurensende. Av den grunn er saken bare sendt på høring til IVAR IKS og Hå kommune.

I en e-post datert 28. oktober ble det gjort rede for forhistorien til saken, tilsynet som resulterte i en rekke avvik for virksomheten, oppfølging av avvik og overgang til en søknadsfase. Fellesbrevet fra Prima Slakt AS og Norpri datert 26. november 2015 var vedlagt som søknad sammen med ytterligere opplysninger. Sakens parter kjenner godt til forhistorien og bedriftene, og det ble gitt en kort frist, innen 10. november 2017, for å gi uttalelse til søknaden

Etter utløpsfristen kom det bare inn høringsuttalelse fra IVAR IKS.

IVAR IKS mener at renseanlegget på Grødaland har god kapasitet til å ta imot avløpet fra Norpri siden renseanlegget i gjennomsnitt tar imot organisk stoff tilsvarende 100 000 personekvivalenter (p.e.), mens utslippsrammen er 150 000 p.e. Men det må legges vekt på innholdet av organisk stoff, vaske- og desinfeksjonsmidler, fett og vegetabiliske oljer, temperatur, pH og partikler. Høringsuttalelsen er vedlagt høringsuttalelsen fra 2012 til søknaden fra Prima Slakt AS og det pekes på at omtalen av parameterne den gang også er gyldige for søknaden fra Norpri. Tillatelsen forsøker å ta hensyn til uttalelsen når det er aktuelt.

IVAR IKS mener også at prøvene må være representative for avløpsvannet og at prøvene må være mengdeproporsjonale. Om nødvendig må det etableres utjevningssjøer for å hindre for store variasjoner til i vannkvalitet eller -mengde til renseanlegget.

Norpri ble tilsendt høringsuttalelsen, men hadde ingen kommentarer.

Kommentarer til tillatelsesutkastet

Norpri fikk et utkast til tillatelse til gjennomsyn og kommenterte pr. telefon 15. november 2017 produksjonsforhold og utslippsmålinger. Kommentarene er innarbeidet i tillatelsen.

Andre forhold og lovverk

Norpri omfattes av mange lovverk. Ved siden av den foreliggende tillatelsen vil internkontrollforskriften være sentral, men mange av aktivitetene til Norpri vil også omfattes av forurensingsforskriften og avfallsforskriften. Forholdet til vannforskriften og naturmangfoldloven blir kommentert der disse er aktuelle for virksomheten. I tillegg er det flere generelle bestemmelser som omfatter Norpri, bl.a. reguleringsbestemmelser, som også omfatter støy.

Fylkesmannens vurderinger

1. Virkninger på vannressurser

Tidligere er det gjort en rekke resipientrelaterte vurderinger i forhold til utslipp fra IVAR IKS sitt renseanlegg på Grødaland. Norpri sitt utslipp omfattes av rammen for denne tillatelsen som er på 150 000 p.e. Utslipet er lokalisert på ca. 18 meters dyp og 450 meter fra land. Det er tidligere konkludert med at resipienten vil tåle dette utslippet. Utslipet fra IVAR IKS sitt renseanlegg er vurdert i forhold til vannforskriften og naturmangfoldloven og dekker dermed også utslippet fra Norpri.

Likevel er det slik at bølgeeksponeringen, vindpåvirkningen og det grunne utslippsdypet gjør at en ikke kan forvente verken langvarige lagdelinger/sjiktinger i vannmassene på dette dypet, eller innlagingsmuligheter for avløpsvannet. Utslipet vil kunne merkes nær utslippspunktet ved gjennomslag til overflaten, og i enkelte tilfeller har utslippet blitt synlig pga. at ukontrollerte utslipp fra enkeltbedrifter har gått i overløp utenom renseanlegget. Dette kan skje dersom bedrifter mangler utjevningmuligheter for avløpsvannet sitt, hvis det totale påslippet overskrider Grødaland renseanlegg sin hydrauliske kapasitet eller hvis det totalt slippes ut større volum enn det som kan innlagres med dagens utslippsanordning. I og med at avløpsvannet fra Norpri sin virksomhet pumpes til renseanlegg før det ledes til avløpsnett, vil utslippsintensiteten være like høy som tidligere. Den hydrauliske belastningen, eventuelt med høyere eller lavere pH-verdier enn det som aksepteres i forhold til ledningsnett og renseanlegg, vil kunne bidra til episoder med høy belastning på nedstrøms renseanlegg.

Et viktig moment for å kunne gi tillatelsen til Prima Slakt AS i 2014, var at miljøgevinsten ved at utslippene fra de eksisterende slakteri- og skjæringsvirksomhetene til Norpri er fjernet fra avløpsanleggene på Nærbø og Vigrestad, og blir nå renses bedre både internt og ved IVAR IKS sitt renseanlegg på Grødaland. Også denne gangen vil det være en miljøfordel dersom et utslipp på Vigrestad flyttes til utslipp på Grødaland og dermed renses bedre.

Et annet viktig moment er at det ikke lenger skjer slakting ved anlegget i Kviamarka og andelen oppløst organisk stoff, f. eks. blodvann, er redusert. Samtidig som den totale avløpsmengden er redusert med rundt 60 - 70 % de siste årene, er innholdet av totalt biologisk nedbrytbart stoff (BOF₅), redusert med ca. 2/3. Den totale belastningen på renseanlegget og resipienten er dermed vesentlig redusert.

Vilkårene som settes til utslipp av avløpsvann fra Norpri, vil til en viss grad ta hensyn til at rensingen og måling av kvaliteten på avløpsvann i IVAR IKS sitt renseanlegg på Grødaland, skal fungere etter hensikten.

Det er ingen endring i arealer med tette flater i forhold til tidligere. Dette har betydning for grunnvannsbalansen og avrenningsmønsteret. Derfor skal overflatevann i størst mulig grad håndteres lokalt på bedriftens områder ved infiltrasjon i grunnen og ved fordrøyning. Overflatevann skal forøvrig ledes til kommunal overvannsledning via fordrøyningsbassenget som er etablert for industriområdet. Overvann ledes så til bekk som renner ut i sjøen. Slikt overvann vil kunne inneholde partikler og forurensinger fra de åpne arealene rundt bedriften. Nå som det ikke skjer transport av levende dyr med avrenning av strø og gjødsel, reduseres sjansen for organiske forurensninger. Samtidig vil fortsatt søl og uhellsutslipp kunne føre til forurensingseffekter i bekken fra Kviamarka. For å forhindre at dette skjer er det satt begrensninger på hva som kan utføres av arbeider eller lagres på arealer som drenerer til overvannet. Det er også satt krav om miljørisikoanalyse av forhold som kan påvirke overvannet. Tillatelsen gjelder et allerede eksisterende anlegg, men det er satt vilkår for overvannshåndtering som tar sikte på ikke å forringe vannkvaliteten i forhold til vannforskriftens bestemmelser. Vilkårene tar også sikte på å unngå skade på naturmangfoldet i vassdraget.

2. Virkninger på luftkvalitet.

Utslipp til luft kommer bl.a. fra ventilasjon av produksjonshallene og vaske- og produksjonsprosesser. Det er ikke forventet at dette vil gi vesentlige luktulemper. Eventuelle andre luktkilder kan være fra renseanlegg/avløpsanlegg/slam- og silgodslager, men heller ikke fra disse kildene forventes vesentlige luktulemper. Tillatelsen inneholder regler for lagring av avfall som kan lukte. Det er satt krav til luktkonsentrasjoner i omgivelsene.

Det vil bli utslipp til luft fra forbrenning av gass ved produksjon av varmt vann. Disse utslippene reguleres i utgangspunktet av forurensingsforskriftens kapittel 27 avhengig av installert effekt. I forhold til vannforskriften og naturmangfoldloven kan utslippene bidra til gjødseleffekter lokalt og til klimaeffekter og forsuringseffekter nasjonalt. Forholdet til vannforskriften og naturmangfoldloven blir i utgangspunktet vurdert når forskriftene fastsettes og vurderes ikke i denne sammenheng.

I tillatelsen er det åpnet for leveranser av brenngasser til annet lovlig formål, f. eks. som CO₂-kilde til gartneridrift. Slike leveranser vil i så fall bli regulert av forurensingsloven, jfr. forurensingsforskriften § 27-2 som åpner for dette. Det er mottakeren av brenngassen som blir ansvarlig for å sørge for at bruken er i samsvar med norsk lov. Leveranser av brenngass kan ikke skje før slik tillatelse er gitt. Det må foreligge skriftlig avtale mellom Norpri og mottaker av brenngassene om omfanget av leveransene.

3. Energiforhold

Forurensingslovens § 16 setter krav om at virksomheter skal utnytte energi effektivt. Med energieffektiv menes også maksimal utnyttning av gjenvinnbare energiresurser og minst mulig bruk av fossile energiresurser. I tillatelsen er det derfor satt krav om at Norpri skal ha et system for energiledelse i samsvar med norsk standard. Energiledelsessystemet skal også være en del av Norpris internkontrollsystem. Norpri skal årlig forbruke opp til 5,5 GWh elektrisk energi og opp til 3,5 GWh naturgass. Det er iverksatt etableringen av et energiledelsessystem og det er fra før iverksatt tiltak. Bl.a. blir varmeoverskudd fra kjølemaskineriet benyttet i varmevekslere der kjølevann varmer vaskevann. Energi slippes i dag ut via ventilasjonsanlegg, røykgass og avløpsvann og det er kjøleaggregater som produserer spillvarme. Det forutsettes overvåking av egne energistrømmer. Norpri er ikke koplet opp mot fjernvarmesystemet på Kviamarka. Det settes krav om tilrettelegging slik at eksterne aktører kan utnytte overskuddsenergi dersom dette ikke er uoverkommelig.

4. Støy

Støyen fra bedriften vil komme fra mange forskjellige kilder og vil utgjøre et sammensatt støybilde. Det er derfor ikke satt begrensninger på konkrete støykilder, men rammer for støy målt ved omkringliggende bebyggelse eller friluftsområder. De generelle begrensningene vil dermed sette grenser for støy fra transport inne på bedriftens område. En støykilde vil være faste eller mobile kjøleaggregat. Tillatelsen setter krav om nødvendig støydemping av disse anleggene.

Det er åpenbart at jo flere bedrifter som holder til i Kviamarka, jo mer trafikk vil det bli på adkomstvei og i noen grad på hovedveien, men denne tillatelsen regulerer bare støy fra Norpri sitt anlegg. Tillatelsen omfatter støy fra transport, men bare inne på bedriftsområdet. Støy fra transport til og fra bedriften faller utenom denne tillatelsen og reguleres av annet lovverk.

Støy fra trafikk på Næringsveien har blitt behandlet i en klage på tillatelsen til det nye meieriet i Kviamarka der vurderingsgrunnlaget bl.a. bestod i støyberegninger basert på fremskrivninger av trafikkbildet. Også Multiconsult sin støyrapport fra 2008 ble vurdert i den sammenheng. Trafikken fra Norpri var omfattet av vurderingene. Klif (Miljødirektoratet) skriver bl.a. at ” *Klif er derfor enig i Fylkesmannens vurdering av at trafikkstøy i området bør reguleres helhetlig i reguleringsplanen, og ikke i enkelttillatelsen til TINE.*”. Klagebehandlingen konkluderte med ” *Klif er enig med*

Fylkesmannen, i at støy fra veitrafikk til og fra TINE Meieriet Jæren, ikke bør reguleres i TINEs utslippstillatelse etter forurensningsloven.” Fylkesmannen vurderer derfor slik at støy fra transport ikke skal reguleres i denne tillatelsen.

5. Konklusjon

Som pekt på innledningsvis, har Fylkesmannen vurdert de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket i forhold til de samfunnsmessige og næringsmessige fordeler som tiltaket vil medføre når det nå gis tillatelse. For Hå kommune og regionen vil det være samfunnsmessige fordeler ved at deler av den opprinnelige virksomheten på anlegget fortsetter. Transportmessig ligger anlegget nær transportveier og destruksjonsanlegg. Produsentene av slakt/råvarer og mottakerne av stykket kjøtt ligger ikke nært og betinger betydelig transport til og fra Kviamarka. Energimessig ligger forholdene til rette for energiutveksling med nabobedrifter og omverdenen. For bedriften og kommunen kan plasseringen innebære fordeler. Fylkesmannen har vurdert forurensningsmessige og ressursmessige forhold ved tiltaket i de foregående punkt 1 – 4 og har kommentert hvordan tillatelsen ivaretar slike forhold. Når det bestemmes at tillatelse kan gis, vil det være på vilkår som settes ut fra rammene for nedstrøms renseanlegg, ut fra hensyn til miljøet og for å redusere forurensningsmessige ulemper. Synspunkt som kommer fram i høringsfasen er tillagt vekt når vilkår fastsettes. Utslippsvilkårene vil også reflektere dagens utslipp i mengde og sammensetning og vil bidra til at utslippet blir forutsigelig. Likeledes er det en viss praksis mht. utslippskrav som blir fulgt når vilkår fastsettes.

Betingelser for tillatelsen.

Generelt

Påslippene til IVAR IKS sitt renseanlegg på Grødaland vitner om at det er næringsmiddelbedrifter som er etablert på Kviamarka. Store hydrauliske påslipp, fettutslipp, samt svingninger i temperatur og pH, vil påvirke effekten til renseanlegget. Fylkesmannen ønsker å behandle bedriftene noenlunde likt når det gjelder utslippsvilkår, men bedriftene vurderes likevel individuelt. Samtidig vil avgjørelser i klagesaker også danne rammer for de vilkår som settes i nye tillatelser.

Denne tillatelsen har andre rammebetingelser i forhold til tillatelsen som blir slettet, jf. Fylkesmannens journalnummer 2009/9286. En av grunnene til dette er at bedriften ikke lenger omfattes av de samme EU-direktivene (IPPC-direktivet/IED-direktivet). Samtidig er de generelle prinsippene i tillatelsens punkter 2.3 og 2.4 styrende for de krav som settes.

Prima Slakt AS hadde påslippsavtale med Hå kommune. I fellesbrevet av 26. november 2015 oppsummeres det med at påslippsavtalen må slettes og erstattes med en ny. Det har generelt vist seg at påslippsavtalene har en videre ramme enn tillatelsene fra Fylkesmannen, noe som i utgangspunktet skyldes at formålene er ulike.

Temperatur/pH

Grunnlaget for maksimal utslippstemperatur er i utgangspunktet fastsatt av Miljødirektoratet (SFT den gang) i en klagesak og er også knyttet til maksimal fettfjerning i utslippet. Høy temperatur på avløpsvannet representerer også tap av energi og senker energieffektiviteten. Kravene til pH er i utgangspunktet tilpasset krav som stilles i forbindelse med røranlegg og med drift av renseanlegg. Både flotasjonsanlegg og biologiske anlegg kan få driftsproblemer pga. feil pH. Hvis pH overskrider fastsatte grenser, er det krav om å vurdere pH-nøytralisering, jf. også pkt. 13.3.1. Det er også satt krav om å korrelere registrert pH til samtidige målte avløpsvolum for å se om dette kan utgjøre et problem. Slik vi oppfatter Norpri pr. i dag, må det ikke iverksettes nye måletiltak for å produsere slike oversikter.

Avløpsvolum

Avløpsvolumet pr. døgn har gått ned fra ca. 250 – 300 m³ til i gjennomsnitt 75 m³ pr. arbeidsdag. Bedriften har også forklart at antall kilo produsert definerer ikke vaskebehovet/vannbehovet, og at en arbeidsdag krever samme mengde forbrukt vann uavhengig av produsert mengde kjøtt. En økning fra dagens 17 – 18 000 tonn stykket kjøtt i året og til et produksjonsmål for 2018 på 19 000 tonn vil dermed ikke medføre økt avløp. Og det samme gjelder for tillatelsens ramme på 22 000 tonn. Registreringer av daglig vannforbruk gjennom arbeidsdagene i oktober 2017, viser at forbruket ligger rundt snittverdien med enkelte topper over 80 m³/døgn og en topp på 94 m³/døgn. Slik det ser ut vil avløpsvolumet neppe overstige 100 m³/døgn og det antas at en ramme på 125 m³/døgn vil være tilstrekkelig i overskuelig tid. Ved endring i produksjonsmønsteret som innebærer økte utslipp, vil tillatelsen og utslippsrammene uansett måtte endres.

Timeregistreringer gjennom et døgn viser flere timer uten vannforbruk og enkelte topper opp mot 8 m³/time. Det er dermed vesentlige variasjoner i avløpsintensitet, men med en fordeling på den tiden det er aktivitet på anlegget, dvs. 9 timers drift og 8 timers vask, vil avløpet i gjennomsnitt være under 5 m³/time eller 1, 4 liter/sekund. Avløpet samles opp i en pumpekum før det pumpes til intern rensing i sil og fettutskiller. Når pumpekapasiteten er 38 m³/time, tilsvarer dette en utslippsintensitet på 10,5 l/s eller 530 m³/døgn eller nær 700 % av gjennomsnittlig døgnutslipp. Norpri sine egne oversikter fra november 2016 og februar 2017 viser hyppige registreringer av avløp opp mot 40 m³/time. Dette er radikale forskjeller i forhold til hva som i utgangspunktet produseres av avløpsvann pr. time.

IVAR IKS sin årsrapport for 2016 viser at volummessig og gjennom året, utgjorde avløpsvannet fra Kviamarka 61 % av alt avløpsvann som renseanlegget på Grødaland mottok. Tidligere er det opplyst fra IVAR IKS at de maksimale tilførselene fordelte seg på 60 l/s fra Varhaug, 70 l/s fra Kviamarka og 5,5 l/s fra Norsk Protein AS. Dersom Norpri pumper avløpsvann med en intensitet/kapasitet på 38 m³/time eller 10,5 l/s, innebærer det at Norpri ved slike tidspunkt står for 15 % av tilførselen fra Kviamarka. Høye samtidige utslipp fra de andre bedriftene kan bety at høye utslippsintensiteter fra Norpri bidrar til å belaste renseanlegget og ledningsnett mer enn nødvendig. Derfor er det satt en lavere grense for timeutslippet enn hva dagens pumpekapasitet innebærer. En lavere grense er også satt ut fra hensynet til optimal virkemåte til fettutskilleren. Bedriften må snarest mulig vurdere andre pumpekombinasjoner eller tekniske grep, f. eks. bruk av fordrøyningsvolum som kan gi en lavere belastning på utskilleren, jf. tillatelsens pkt. 3.2.2.3 og 13.3.2, samt et jevnere avløp. Bedriftens konsulent, COWI AS, opplyser at avløpsintensiteten lett kan reduseres ved å strupe pumpeledningen vha. en kran. Der forutsettes derfor det vil være lett å etterkomme et krav om et hydraulisk jevnest mulig utslipp.

Fett

Når Norpri har en lav temperatur på avløpsvannet, vil dette virke inn på utskilling av fett. Når det heller ikke lenger utføres slaktning, vil dette også føre til at andelen lette fettfraksjoner synker og mindre fett går i avløp. Andre forhold som virker motsatt er bruk av vaskemidler og dispergeringsmidler, for høy overflatebelastning på fettutskilleren og manglende inn- og utløpsarrangement i fettutskilleren. Tidligere har standard krav til fettutslipp vært relativt strengt med maksimalt 100 mg/l fett i utløpet og en minimums oppholdstid på 15 minutter i utskilleren, mens det for bedriftene på Kviamarka har vært noe høyere grenser. Uforurenset fett er også en ressurs som bør tas vare på og som kan benyttes til forskjellige formål som f. eks. biogass og biodiesel.

Norpri sin utskiller har betegnelsen NS 15 som indikerer en nominell kapasitet på 15 l/s. Utskilleren har ikke innløps eller utløpssoner med de konsekvensene det kan få for kortslutningsstrømmer. Den effektive kapasiteten antas derfor å være noe mindre. Tilførselene til utskilleren skjer med en pumpe som har kapasitet 38 m³/time eller 10,5 l/s. Justert for vaskemiddelbruk, jf. NS 15, blir effektiv tilførsel 13,7 l/s, noe som dermed ligger nær grensen på 15 l/s. Brukes utskillerens oppgitte volum til å beregne oppholdstid, ser vi at ved slik pumping byttes innholdet 7,5 ganger pr. time, dvs. 8 minutters

oppholdstid. Overflatebelastningen blir ca. 8 meter pr. time, noe som er relativt stor belastning for enkelte fett-typer.

Prøver har likevel vist at Norpri har et lavere utslippsnivå for fett enn de øvrige bedriftene. Mens det for 2014, mens det fremdeles skjedde noe slakting, var et gjennomsnittlig utslippsnivå på ca. 365 mg/l, var det for 2015 og 2016 nivåer på hhv. 60 og 85 mg/l. Dette ifølge egenkontrollrapportene. Dette viser at en utslippsgrense på 100 mg/l for fett vil være lett å overholde for bedriften. Især vil dette være tilfelle dersom avløpsintensiteten i større grad utjevnes/strupes.

Organisk stoff/suspendert stoff

På samme måte som fett, har utslippene av organisk stoff (BOF₅) sunket vesentlig etter at slaktevirksomheten opphørte. Både bedriftens egenkontrollrapporter og vurderingene til Aquateam COWI i 2014 og 2015 viser dette. I 2016 lå nivået på 1/3 av nivået for 2014, og i 2015 var nivået enda lavere. I fellesbrevet har Norpri meldt fra om en nødvendig utslippsgrense for BOF₅ på 80 kg/døgn sammen med en et maksimalt avløp på 150 m³/år. Dette innebærer en utslippskonsentrasjon på 533 mg BOF₅/l midlet over et døgn. Ut fra dette innholdet i fellesbrevet og rapporterte utslippsnivåer i 2015 og 2016, vil et utslippsnivå på 600 mg/l midlet over døgnet og et maksimalt utslippsnivå på 750 mg/l, være overkommelig for bedriften og på linje med flere andre næringsmiddelbedrifter.

IVAR IKS sin årsrapport viser at selv om gjennomsnittlig daglig mottak av organisk stoff i 2016 var ca. 114 000 p.e., var det 6 av 250 målinger som viste mottak på over 140 000 p.e. med det høyeste på 147 000 p.e., dvs. 3 000 p.e. under utslippsgrensen på 150 000 p.e. Fylkesmannen vurderer likevel situasjonen slik at renseanlegget på Grødalaland har god nok kapasitet til å rense avløpsvannet fra Norpri. Det forventes heller ikke at Norpri sitt utslipp ikke vil øke.

Førrige virksomhet i anlegget hadde utslippskrav for suspendert stoff (SS) på 450 mg/l midlet over et døgn. I fellesbrevet er dette også indikert som en akseptabel utslippsgrense for Norpri. Fylkesmannen velger derfor å sette dette som en utslippsgrense. Hvis ny viten gir grunnlag for det, kan denne grensen bli endret.

Prøvetakingsprogram/utredninger

Kravene til prøvetakingsprogram er satt ut fra behovet for å se på utslippene og renseeffekter over sammenhengende representative tidsrom. Kravene er stilt for å vurdere om tillatelsen overholdes. I forhold til førrige virksomhet, er kravene til prøvetaking og analyser vesentlig redusert til undersøkelse av de to mest hektiske ukene mot normalt 8 uker.

Norpri har nå etablert automatisk logging av avløpsmengde, pH og temperatur. Dette er målinger som ikke krever vesentlig innsats utover vanlig drift/tilsyn og som ikke krever innsending/leveranser av prøver for analyse. Oversikt over disse parameterne er også viktig i driftssammenheng. Slik logging gjør det mulig å behandle loggede data statistisk for å studere verdiene over tid. Data fra november 2016 og februar 2017 viser at temperaturen i avløpsvannet ligger på et akseptabelt nivå. Verdiene for pH varierer mye og overskrider grensene som normalt settes for slike utslipp. Målingene av mengde avløpsvann viser at enten er det ikke avløp, eller så pumpes det vann med stor avløpsintensitet. Enkelte ganger skjer dette opp mot den teoretiske kapasiteten til fettutskilleren. For å skape større oversikt over situasjonen, er det satt krav om å produsere varighetskurver for pH og avløpsintensitet og krav om å se pH-variasjonene i sammenheng med avløpsmengder.

Sanitært avløpsvann

Når det benyttes interne renseanlegg i næringsmiddelbedrifter, er dette med sikte på å redusere utslipp og for å kunne gjenvinne ressurser. Det er ikke forenelig å blande sanitært avløpsvann med prosessavløp før intern rensing. I tillatelser til nyanlegg blir det derfor krevd separasjon. Norpri er et

etablert anlegg og COWI opplyser at sanitært avløpsvann passerer interne renseanlegg. Tillatelsen krever at dette endres ved anleggsarbeider på avløp/reanseanlegg eller hvis det blir aktuelt med gjenvinning av utskilt fett eller silgods.

Frister

Tabellen nedenfor gir oversikt over frister for gjennomføring av tiltak som tillatelsen krever:

Tiltak	Frist	Henvising til vilkår
Sende inn varighetskurver for avløpsvolum og pH	1/3 2018	13.1
Sende inn korrelasjonsanalyse for avløpsvolum og pH	1/3 2018	13.1
Sende inn beskrivelse av målemetoder for temp., pH og avløp	1/3 2018	13.2
Sende inn beskrivelse av kalibreringsrutiner	1/3 2018	13.2
Sende utredning om logging og justering av pH til Fylkesmannen	1/3 2018	13.3.1
Utrede måter å utjevne avløpsvannet	1/3 2018	13.3.2
Utjevne avløpsvannet	1/5 2018	3.2.2.3
Utrede energigjenvinning	1/6 2018	8.3

Vedtak om gebyr

Fylkesmannen i Rogalands behandling av søknader om tillatelser etter forurensingsloven er omfattet av en gebyrordning. I brev datert 27. oktober 2017 varslet Fylkesmannen innkreving av behandlingsgebyr etter sats 5 for behandling av søknaden, jf. forurensningsforskriften kapittel 39, § 39-4. Gebyrbeløpet er kr. 36 200,-. Størrelsen på gebyret er i samsvar med ressursene som er benyttet ved forarbeider til og ved utarbeidelse av tillatelsen. Vi har ikke mottatt noen kommentarer til varselet.

Med hjemmel i forurensningsforskriftens kapittel 39, § 39-4, jf. sats 5, fastsetter Fylkesmannen behandlingsgebyr til staten på kr. på kr. 36 200,- for Fylkesmannen i Rogaland sin saksbehandling av søknaden. Faktura med innbetalingsblankett blir ettersendt fra Miljødirektoratet.

Klageadgang

Vedtakene kan påklages til Miljødirektoratet av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker fra underretning om vedtak er kommet fram eller fra vedkommende fikk eller burde skaffet seg kjennskap til vedtakene. En eventuell klage skal angi hva det klages over og den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes, og andre opplysninger av betydning for saken bør nevnes. Klagen skal sendes til Fylkesmannen i Rogaland.

En eventuell klage fører ikke automatisk til at gjennomføringen av det aktuelle vedtak utsettes. Fylkesmannen i Rogaland eller Miljødirektoratet kan etter anmodning eller av eget tiltak beslutte at vedtak ikke skal gjennomføres før klagefristen er ute eller klagen er avgjort. Avgjørelsen av spørsmålet om gjennomføring kan ikke påklages.

Med visse begrensninger har partene rett til å se sakens dokumenter. Nærmere opplysninger om dette fås ved henvendelse til Fylkesmannen i Rogaland. Øvrige opplysninger om saksbehandlingsregler og andre regler av betydning for saken vil Fylkesmannen i Rogaland også kunne gi på forespørsel.

Kopi av dette brev med vedlegg er sendt berørte i saken i henhold til adresseliste. Tillatelsen vil bli kunngjort offentlig og lagt ut på www.fylkesmannen.no/rogaland under miljøvern.

Med hilsen

Marit Sundsvik Bendixen
ass. fylkesmiljøvernssjef

Kristian F. Solberg
senioringeniør

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke underskrift.

Saksbehandler: Kristian F. Solberg
Saksbehandler telefon: 51 56 89 28
E-post: fmrokso@fylkesmannen.no

Kopi til:

Nortura Hå	Postboks 164	4367	NÆRBØ
Cowi AS	Postboks 123	1601	FREDRIKSTAD
Hå kommune	Postboks 24	4368	Varhaug
TINE SA TINE Meieriet Jæren	Postboks 263	4367	NÆRBØ
MILJØGARTNERIET AS	Postboks 94	4367	NÆRBØ
IVAR IKS	Postboks 8134	4069	Stavanger
Den Stolte hane AS	Næringsveien 23	4365	NÆRBØ

FYLKESMANNEN I ROGALAND

Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for Norpri AS

gitt i medhold av «Lov om vern mot forurensninger og om avfall» av 13. mars 1981 nr. 6, § 11, jf. § 16 og § 29, jf. forurensningsforskriftens kapittel 36. Tillatelsen bygger på opplysninger gitt i et felles brev fra Norpri AS og Prima Slakt AS datert 26. november 2015 og etterfølgende korrespondanse. Tillatelsen bygger også på tillatelsen gitt til Prima Slakt AS (tillatelse nr. 2014.189.T) 4. april 2014 og opplysninger framkommet ved oppfølging av tillatelsen.

Tillatelsen gjelder forurensninger fra nedskjæring av skrotter. Vilkårene er gitt på side 2 til og med side 15. Bedriften må på forhånd avklare skriftlig med Fylkesmannen i Rogaland endringer den ønsker å foreta i forhold til opplysninger gitt i søknaden eller under saksbehandlingen, og som kan ha miljømessig betydning. Hå kommune kan skjerpe vilkårene for utslipp til kommunalt nett med hjemmel i forskrift om begrenning av forurensning, § 15A-4 om påslipp til offentlig avløpsnett.

Bedriftsdata

Bedrift	Norpri AS
Beliggenhet/gateadresse	Næringsveien 27, 4365 Nærbø
Postadresse	Næringsveien 27, 4365 Nærbø
Kommune og fylke	Hå kommune, Rogaland
Org. nummer, bedrift	872396292
Org. nummer, overordnet enhet	913755855
Gårds- og bruksnummer	Gnr. 18, bnr. 23
NACE-kode og bransje	10.110 - Bearbeiding og konservering av kjøtt

Fylkesmannens referanser

Tillatelsesnummer 2017.0872.T	Anleggsnummer 1119.0070.01	Arkivreferanse 2016/1324
----------------------------------	-------------------------------	-----------------------------

Tillatelse gitt: 15. november 2017	Endringsnummer:	Sist endret:
<i>Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke underskrift.</i>		
Marit Sundsvik Bendixen ass. fylkesmiljøvernssjef	Kristian Solberg senioringeniør	

1. Produksjonsforhold/utslippsforhold

1.1 Generelt

Tillatelsen er gitt til Norpri AS (heretter kalt Norpri). Tillatelsen inneholder en rekke krav og plikter. Det er Norpri, ved den juridisk ansvarlige leder og eierrepresentant, som er økonomisk og juridisk ansvarlig for at krav og intensjoner i tillatelsen blir etterlevd. Tillatelsen er knyttet til Norpri sin aktivitet på Kviamarka i Hå kommune.

1.2. Produksjonsforhold

Tillatelsen gjelder for en årlig produksjon av ca. 22 000 tonn skåret kjøtt. Det legges til grunn produksjon 9 timer i døgnet og 250 dager i året med en arbeidsstokk på ca. 70 fast ansatte personer samt opptil 30 innleide personer i perioder. Vask skjer i tidsrommet 17:00 til 01:00. Øvrige innsatsstoffer er ca. 15 tonn vaskemidler. Transport av råstoff og produkter skjer med bil. Produksjonen omfatter ikke slakt, men innenfor rammene i denne tillatelsen kan de gamle slaktelokalene til Prima Slakt AS benyttes til virksomheten som denne tillatelsen regulerer.

Tillatelsen gjelder årlig forbruk av opp til 5,5 GWh elektrisk energi og 3,5 GWh naturgass. Noe energi slippes i dag ut via ventilasjonsanlegg, røykgass og avløpsvann. Kjølevann benyttes i vaskeprosesser. Nabobedriften TINE Meieriet Jæren har bygd en energisentral som bl.a. har som formål å hente ut energi fra vannbåren spillvarme fra nabobedriftene. Det forutsettes i tillatelsen at et slikt energiarbeid vurderes, se pkt. 8.3.

1.3. Utslippsforhold

Vannforbruket er beregnet til å komme opp mot 25 000 m³/år, men varierer mye. Pr. i dag er gjennomsnittlig avløp 75 m³/døgn. Vilårene i tillatelsen er basert på at prosessavløpet ikke skal overstige 15 m³/time. Norpri skal ikke ha kjølevannsutslipp.

Prosessavløpet, sammen med sanitært avløpsvann, skal være koplet til offentlig avløpsanlegg. Etter rensing på Grødaland slippes avløpsvann ut 450 meter fra land på 18 meters dyp. Overvann for hele Kviamarka ledes via et fordrøyningsbasseng som er felles for industriområdet og videre til kommunal overvannsledning. Ledningen munner ut i bekken nord for industriområdet. Bekkens nedslagsfelt omfatter Kviamarka og renner ut i sjøen ved Sørreime. Forbrenningsgasser fra gassfyrte kjeler skal slippes ut via pipe som munner ut 11 meter over bakken og 1 meter over tak.

2. Generelle vilkår

2.1. Utslippsbegrensninger

De sider ved virksomheten som er antatt å ha størst miljømessig betydning, er uttrykkelig regulert gjennom spesifikke vilkår i denne tillatelsens pkt. 3 - 17. Utslipp og aktiviteter som ikke er uttrykkelig regulert på denne måten, er omfattet av tillatelsen så langt opplysninger om slike forhold ble fremlagt i forbindelse med saksbehandlingen eller må anses å ha vært kjent på annen måte da vedtaket ble truffet. Dette gjelder likevel ikke utslipp av prioriterte stoffer oppført i vedlegg 1. Utslipp av slike komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom dette framgår uttrykkelig av vilårene i pkt. 3 - 17, eller de er så små at de må anses å være uten miljømessig betydning.

2.2. Plikt til å overholde grenseverdier

Alle grenseverdier skal overholdes innenfor de fastsatte midlingstider. Variasjoner i utslippene innenfor de fastsatte midlingstidene skal ikke avvike fra hva som følger av normal drift i en slik grad at det kan føre til økt skade eller ulempe for miljøet.

2.3 Plikt til å redusere forurensning så langt som mulig

All forurensning fra bedriften, herunder utslipp til luft og vann, samt støy og avfall, er isolert sett uønsket. Selv om utslippene holdes innenfor fastsatte utslippsgrenser, plikter bedriften å redusere utslipp, herunder støy, samt ressurs- og energibruk, så langt dette er mulig uten urimelige kostnader. Dette innebærer plikt til optimal drift og vedlikehold av prosessutstyr og rensinstallasjoner. Plikten omfatter også utslipp av komponenter det ikke gjennom vilkår i pkt. 3 flg. uttrykkelig er satt grenser for.

For produksjonsprosesser der utslippene er proporsjonale med produksjonsmengde, skal eventuell reduksjon av produksjonsnivået i forhold til det som er lagt til grunn i forbindelse med saksbehandlingen, medføre en tilsvarende reduksjon i utslippene.

2.4 Plikt til forebyggende vedlikehold

For å holde de ordinære utslipp på et lavest mulig nivå og for å unngå utilsiktede utslipp, skal bedriften sørge for forebyggende vedlikehold av utstyr som kan ha utslippsmessig betydning. System/rutiner for vedlikehold av slikt utstyr skal være dokumentert (jf. internkontrollforskriften § 5 punkt 7¹).

2.5 Tiltak ved økt forurensningsfare

Dersom det som følge av unormale driftsforhold eller av andre grunner oppstår fare for økt forurensning, plikter bedriften å iverksette de tiltak som er nødvendige for å eliminere eller redusere den økte forurensningsfaren, herunder om nødvendig å redusere eller innstille driften.

Bedriften skal så snart som mulig informere Fylkesmannen i Rogaland om unormale forhold som har eller kan få forurensningsmessig betydning, jf. ellers pkt. 10.4 om akutt forurensning.

2.6. System for internkontroll

Bedriften plikter å etablere internkontroll for sin virksomhet i henhold til internkontrollforskriften. Internkontrollen skal blant annet sikre og dokumentere at bedriften overholder krav i denne tillatelsen, forurensningsloven, produktkontrollloven og relevante forskrifter til disse lovene. Bedriften plikter å holde internkontrollen oppdatert.

I internkontrollsystemet er bedriften forpliktet til å ha oversikt over alle aktiviteter som kan føre til forurensning, og skal kunne gjøre rede for risikoforholdene. Systemet skal identifisere de personer og funksjoner som er ansvarlige for drift av rensanlegg, avløpssystem, akutt forurensning, beredskapsforhold og loggføring/rapportering. Det er bedriften sitt ansvar at personene har den nødvendige kompetanse.

¹ Systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter – forskrift av 06.12.1996 nr. 1127 (Internkontrollforskriften)

3. Utslipp til vann

3.1. Utslippsbegrensninger

3.1.1 Følgende utslippsbegrensninger gjelder, jf. dog pkt. 13.3.:

Utslippskomponent	Utslippskilde	Utslippsgrenser			Gjelder fra		
		Langtidsgrense. Midlingstid: År	Korttidsgrense I ² Midlingstid: Time, om ikke annet spesifisert	Korttidsgrense II Midlingstid: Døgn			
Avløpsvann	Prosess ^B	25 000 m ³	15 m ³ ^E	125 m ³	d.d.		
Avløpsvann	Prosess ^B				1/5 2018		
Fett	Prosess ^D				100 mg/l	d.d.	
Temperatur	Prosess ^C				30 °C ^E	25 °C	d.d.
pH	Prosess ^B				9,5 ^E	6,0 ≤ pH ≤ 9,0	d.d.
Org. stoff [BOF ₅ ^A]	Prosess ^B				750 mg/l	600 mg/l	d.d.
Suspendert stoff	Prosess ^B					450 mg/l	d.d.

^ABOF₅: Målt oksygenforbruk i mg ved nedbryting av biologisk materiale pr liter prøve, målt over 5 døgn. BOF₅ ≈ BOF₇/1.175.

^BMålt i utløpsarrangement. ^CMålt i fettutskiller. ^DMålt ut av fettutskiller. ^E Maksimal momentanverdi.

3.1.2 Utjevningsvolum

Avløpet skal renses både biologisk og ved flotasjon i Grødaland renseanlegg. Dersom effekten av nedstrøms rensing synker eller forstyrres pga. for store hydrauliske svingninger i de samlede avløpsmengdene som skal behandles, kan det i perioder bli nødvendig å styre større hydrauliske påslipp fra bedrifter, herunder Norpri sitt påslipp, slik at renseseffekten i størst mulig grad opprettholdes. Dette kan innebære etablering av utjevningsvolum på bedriften, jf. pkt. 3.2.2.3. Kommunen kan, uavhengig av krav i denne tillatelsen, sette tilsvarende krav, jf. pkt. 3.1.4.

3.1.3 Ulovlige påslipp

Det er ikke tillatt å slippe ut råstoff, ødelagt råstoff, avfall, produkter eller biprodukter til avløpsanlegget. Dette gjelder f.eks. saltlake o.l., store overskudd av varmt vann og større vannvolum som overskrider kapasiteten til interne renseanlegg som f. eks. fettutskillere.

3.1.4 Skjerping av utslippsgrenser

Kommunen kan skjerpe krav til utslipp i samsvar med gjeldende regelverk³.

3.2. Utslippsreducerende tiltak, renseanlegg m.m.

3.2.1 Renseanlegg

Utslippene fra bedriften er koplet til kommunalt nett og blir overført til renseanlegget for kommunalt avløpsvann på Grødaland.

3.2.2 Intern rensing/forbehandling

3.2.2.1 Fettutskiller. Før påslipp til kommunalt nett, skal alt prosessavløp passere en fettutskiller som minst er dimensjonert i samsvar med NS-EN 1825, eller renseanlegg med tilsvarende renseseffekt for fett. Som alternativ ved dimensjonering og bestemmelse av nominell belastning kan det benyttes avløpsmåling med minutt oppløsning. Norpri har i dag en prefabrikkert fettutskiller av type Bokn Plast med kapasitet 15 l/s. Benyttes slike

² Jf. pkt 3.1.2 som setter korttidsgrensen for avløpsmengde til side dersom aktuelt.

³ Jf. forurensningsforskriften 15A. Påslipp

prefabrikkerte renseanlegg, må alle fabrikkens dimensjoneringskriterier i forhold til nominell belastning, oppfylles. Dette inkluderer justering for temperaturkrav, korrigering for turbulens/avløspumping, oppløsende og emulgerende effekter av vaskemidler. Renseanlegget skal kunne tilfredsstillere kravene i tabell 3.1.1.

Fettutskilleren må om nødvendig utstyres med omløp som sikrer effektivt tilsyn/vedlikehold.

3.2.2.2 Sil. Siling av avløpsvann er en vanlig forbehandling. Avløpsvannet skal renses i sil, og Norpri har installert sil med spalteåpning 0,8 mm. Silen skal bidra til at utslippet ligger under kravet i tabell 3.1.1. Om nødvendig må silåpningen reduseres. Sil kan erstattes av annet renseanlegg som gir tilsvarende rensing.

3.2.2.3 Utjevningsbasseng/Avløspumping. Dersom det blir nødvendig med utjevningsbasseng for å tilfredsstillere krav til maksimale avløp eller for å ta hensyn til nedstrøms rensing, må det utformes slik at både avløpsmengder og utslippkonsentrasjoner utjevnes i størst mulig grad og må om nødvendig utstyres med skrapeverk for fjerning av sedimenter. Bassengene må om nødvendig utstyres med omløp som sikrer effektivt tilsyn/vedlikehold. Ved fare for anaerob nedbryting av organisk stoff og for luktdannelse, må bassenget utstyres med lufting eller annet utstyr for luktreduksjon.

Innen 1. mai 2017 skal kapasiteten til, og antallet avløpspumper som leder avløpsvann til fettavskiller og sil, tilpasses tilførselene av avløpsvann og størrelse på pumpeump slik at rensinnretningene ikke får hydraulisk unødige belastninger og slik at avløpsledningene fra Kviamarka ikke belastes med unødig høye avløpsintensiteter, jf. kravet i pkt. 3.1.1.

3.2.2.4 Temperatur. Temperaturen til avløpsvannet skal være så lav at interne renseprosesser og måleutstyr fungerer optimalt og slik at nedstrøms renseanlegg ikke får driftsproblem. Temperaturmåling i fettutskilleren, jf. søknaden og tillatelsens pkt 3.1, skal skje slik at målingene blir representative.

3.2.2.5 pH. Om nødvendig må det skje pH-regulering før avløpsvannet slippes ut på kommunalt nett. Dette innebærer kontinuerlig logging av pH og styring av nødvendig reguleringsutstyr. Effekten av regulering må kunne dokumenteres, jf. pkt 13.2. Dersom samlet effekt av høy pH i utslipp fra bedriftene på Kviamarka har negativ effekt på nedstrøms rensing, vil øvre pH-grense i tillatelsen måtte justeres, jf. pkt. 13.3.

3.2.2.6 Desinfeksjonsmidler/vaskemidler. Ved utslipp av desinfeksjonsmidler og vaskemidler til avløpsnett skal forholdet mellom PEC/PNEC⁴ < 1 vurderes i forhold til renseprosessen nedstrøms. Dokumentasjon om nødvendig krav til uttynning må foreligge før bruk. Om nødvendig må det skje avgifting før utslipp.

All bruk av desinfeksjonsmidler og vaskemidler må avklares med eier av nedstrøms renseanlegg og skal skje slik at driften av renseanlegget ikke forstyrres. Dersom effekten av nedstrøms rensing reduseres eller forstyrres pga. for stort innhold av desinfeksjonsmidler og vaskemidler i de samlede avløpsmengdene som skal behandles, kan det i perioder bli nødvendig å styre slike påslipp fra bedrifter, herunder Norpri sitt påslipp, slik at renseseffekten i størst mulig grad opprettholdes.

Norpri er ansvarlig for all bruk av desinfeksjonsmidler og vaskemidler ved bedriften, også dersom drifts- og vedlikeholdsarbeid blir utført av innleide firma. Dette innebærer at Norpris

⁴ PEC: Predicted Environmental Concentration, PNEC: Predicted No Effect Concentration.

internkontroll på dette området skal omfatte aktiviteten til slike firma og at innleide firma skal basere sin virksomhet på Norpri sitt internkontrollsystem.

3.2.3 Vannforbruk

Det skal eksistere driftsmessige, interne rutiner og utføres tiltak for å optimalisere bruken av vann slik at mengden vann som går til avløp eller belaster renseanlegg, blir mest mulig redusert og tilpasset kapasiteten til nedstrøms renseanlegg. Dette innebærer at mengden avløpsvann skal reduseres mest mulig i forhold til grensen i pkt. 3.1.1.

3.2.4 Oljeholdig avløpsvann

Oljeholdig avløpsvann fra verksteder eller lignende skal renses tilfredsstillende i oljeutskiller eller tilsvarende rensenhet, jf. forurensningsforskriftens kapittel 15 om krav til utslipp av oljeholdig avløpsvann, før utslipp til kloakk. Slike utslipp må det søkes om til kommunen.

3.2.5 Vedlikehold av ledningsverk

Norpri er ansvarlig for at avløpsvannet kommer fram til det kommunale ledningsnett, at avløpsvann ikke lekker ut i grunnen og at egen ledning ikke tettes til av fett, partikler eller lignende slik at akutte utslipp oppstår. I slike tilfeller må produksjonen stanses og utslippet opphøre fram til avløpsanlegget fungerer eller til avløpet kan pumpes i omløp til kommunalt nett. Dersom hovedledningen ikke fungerer pga. lekkasje eller tiltetting som skyldes egne eller andres utslipp, må utslippet tilpasses ledningskapasiteten.

3.2.6 Dokumentasjon.

Det skal til enhver tid foreligge et oppdatert ledningskartverk som gir oversikt over ledninger som er i bruk, jf. pkt. 2.4 og 13.2. Kartverket skal være en del av internkontrollsystemet. Det skal foreligge driftsinstruks og utpekes en driftsansvarlig for renseanleggene og interne tiltak. Driften av rensinnretninger og overvåking av parametere, skal være en integrert del av slakteridriften og inngå i internkontrollsystemet. Driften skal dokumenteres/logges slik at driftsansvarlige til enhver tid er oppdatert og slik at dokumentasjon kan hentes fram i ettertid.

3.3. Utslippssted for prosessavløp

Prosessavløpet vil bli sluppet ut i sjøen via kommunal utslippsledning på Grødalaland i Hå.

3.4. Kjølevann

Kjølevannsystemet er lukket og varme fra kjølevannet blir gjenvunnet og overført til vaskevann. Dersom det blir behov for utslipp av kjølevann, må dette søkes om særskilt.

Ved nødvendig vedlikehold og rengjøring av interne kjølevannsystem, skal vaskevann og liknende ledes til avløpssystemet. Ved bruk av begroingshindrende middel og andre kjemikalier i interne kjølevannsystem, må avløpsvannet behandles som særlig giftig avløpsvann, jf. pkt. 3.2.2.6.

3.5. Sanitæravløpsvann

Sanitæravløpsvann skal i utgangspunktet holdes skilt fra prosessavløpsvann slik at prosessavløpet blir renses separat før påslipp til kommunalt nett. Ved eventuelle oppgraderinger av intern rensing ved f.eks. siling eller økt fettutskillerkapasitet, skal det utføres separasjonsarbeider som fjerner det sanitære avløpsvannet fra prosessavløpet der dette er aktuelt. Det samme gjelder dersom det blir aktuelt å gjenvinne silgods eller utskilt fett for hele eller deler av industriområdet. Bedriften plikter å følge de krav eier av avløpsanlegget stiller for utslipp av sanitæravløpsvann. Denne tillatelsen griper derfor ikke inn i retten den ansvarlige for offentlig avløpsnett har til å stille ytterligere krav ved tilknytning til kommunalt nett.

3.6. Overflatevann

Overflatevann skal ikke ledes til kommunalt avløpsnett og renseanlegg med mindre påkopplingsavtalen med eieren av det offentlige avløpsnettet krever eller gir tillatelse til noe annet. Overflatevann som ikke håndteres lokalt, skal ledes til kommunal overvannsledning via det eksisterende fordrøyningsbassenget som er etablert for industriområdet.

3.6.1 Lokal overvannshåndtering

Overvann skal i størst mulig grad håndteres lokalt på bedriftens områder ved infiltrasjon i grunnen og ved fordrøying. Håndteringen skal dokumenteres, jf. pkt. 3.2.6 og 13.2.2.

3.6.2 Bruk av utearealer

Avrenning av overflatevann fra bedriftens utearealer skal håndteres slik at det ikke medfører skade eller ulempe for miljøet. Det skal ikke skje spyling av utstyr eller kjøretøy på areal som drenerer til vassdrag eller grunnen, eventuelt via overvannsledning. Det skal heller ikke skje lagring av utstyr, tanker og lignende som ikke er tilstrekkelig rengjort eller sikret mot lekkasjer, på areal som drenerer til overvannsnettet eller grunnen. Om nødvendig må slike operasjoner og slik lagring gjøres innendørs og avløp ledes til renseanlegg.

3.6.3 Lekkasjer til overvann

Dersom det blir utført operasjoner som f.eks. lasting, omlasting eller lignende der det kan oppstå fare for lekkasjer, er det nødvendig at overvannsledninger eller avløp fra kummer kan stenges midlertidig og lekkasjer samles opp.

3.6.4 Tilsyn og dokumentasjon

Overvannssystemet skal være lett tilgjengelig for inspeksjon og prøvetaking. Bedriften plikter å føre tilsyn med overvannskummer, egne ledningsnett og uteareal, og å ta i bruk tilsynsrutiner i internkontrollsystem for å hindre og for å rette opp feil. Bedriften plikter å ha oppdatert oversikt over ledningsnett, overvannsmengder og fordrøyingseffekter som en del av internkontrollsystemet, jf. pkt. 13.2.

4. Utslipp til luft

4.1. Utslippsvilkår

4.1.1 Utslipp av brenngasser til friluft

I tillegg til el-kraft, benytter bedriften gass som energikilde. Utslippene til friluft fra forbrenningsanlegg/fyringsenheter for rene brensler som f.eks gass, blir regulert av forurensningsforskriftens kapittel 27. Krav til utslipp går fram av 27-4. Rammen for utslipp av brenngasser er forbruk av gass tilsvarende 12 500 GJ/år (3,47 GWh/år).

4.1.2 Utslipp av brenngasser øvrige steder

Kravene i forskriften gjelder også ved utslipp av øvrige brenngasser dersom deler av brenngassen, f.eks. CO₂, skilles ut for å leveres til annen lovlig bruk. Ved leveranser av brenngass fra gassfyringsenheten til annen lovlig bruk, må mengdene som leveres kunne måles i forhold til totalproduksjonen av brenngasser. Øvrige utslipp fra eventuelle utskillingsprosesser må omsøkes spesielt.

Når spesielle forhold krever det, kan forurensningsmyndighetene kreve at også anlegg som forurensningsforskriftens kapittel 27 gjelder for, skal ha egen tillatelse etter

forurensningslovens § 11. Utslipp av forbrenningsgasser (eksos) til andre steder enn friluft og utenom pipen, reguleres også av forurensningsloven og betinger en endring i denne tillatelsen.

4.1.3 Lukt

Driften skal ikke føre til at bedriften sitt samlede bidrag til luktbelastning i området overskrider en fastsatt luktgrenseverdi. Generelt skal ikke luktinnholdet ved omkringliggende boliger eller friluftsområder overstige $1 \text{ ou}_E/\text{m}^3$ (konsentrasjonen), angitt som maksimal månedlig 99 prosent timefraktal (frekvens og midling). Luktemner skal heller ikke påvirke produksjonsprosesser ved nabobedrifter og luktinnholdet ved omkringliggende virksomheter skal ikke overstige $2 \text{ ou}_E/\text{m}^3$.

4.2. Krav til utslippspunkt

Utslipp til friluft av brenngasser fra gassfyringsenheten vil skje gjennom pipe med de utslippspunkter/-høyder som er oppgitt i søknaden, dvs. 11 meter over bakken og 1 meter over tak. Det er ikke laget beskrivelser av spredningsforhold eller utført spredningsberegninger eller pipehøydeberegninger.

Det vil i tillegg være utslipp av ventilasjonsluft. Slike utslipp skal ikke forårsake luktulemper.

Klager på lukt/røyk kan føre til krav om luktmåling og ny vurdering av nødvendig pipehøyde/utslippsarrangement.

Selv om utslipp fra forbrenningsanlegg/fyringsenheter blir regulert av forurensningsforskriftens kapittel 27 og denne tillatelsen, kan utslippskonsentrasjonene i tillegg bli vurdert av kommunen i forhold til forurensningsforskriftens kapittel 7 og relevante normer og retningslinjer for luftkvalitet.

5. Grunnforurensning og forurensede sedimenter

Virksomheten skal være innrettet slik at det ikke finner sted utslipp til grunnen som kan medføre nevneverdige skader eller ulemper for miljøet.

Bedriften plikter å holde løpende oversikt over eventuell eksisterende forurenset grunn på bedriftsområdet, herunder faren for spredning, samt vurdere behovet for undersøkelser og tiltak. Er det grunn til å anta at undersøkelser eller andre tiltak vil være nødvendig, skal forurensningsmyndigheten varsles om dette.

Graving, mudring eller andre tiltak som kan påvirke forurenset grunn, trenger tillatelse etter forurensningsloven, evt. godkjenning fra kommunen⁵ eller Fylkesmannen i Rogaland.

6. Testing og substitusjon av kjemikalier

Med kjemikalier menes her kjemiske stoffer og stoffblandinger som brukes i virksomheten, både som råstoff i prosess og som hjelpekjemikalier, for eksempel desinfeksjonsmidler, begroingshindrende midler, vaskemidler, hydraulikkvæsker, brannbekjempningsmidler m.m.

Norpri er ansvarlig for all kjemikaliebruk ved bedriften, også dersom drifts- og vedlikeholdsarbeid blir utført av innleide firma. Dette innebærer at Norpris internkontroll på

⁵ Jf Forurensningsforskriftens kapittel 2 om opprydning i forurenset grunn ved bygge- og gravearbeider.

dette området skal omfatte aktiviteten til slike firma og at innleide firma baserer sin virksomhet på Norpri sitt internkontrollsystem.

6.1 Testing

For kjemikalier som benyttes på en slik måte at det kan medføre fare for forurensning, skal bedriften dokumentere at den har foretatt en vurdering av kjemikalienes helse- og miljøegenskaper på bakgrunn av testing eller annen relevant dokumentasjon, jf. også punkt 2.6 om internkontroll.

6.2. Substitusjon

Bedriften plikter å etablere et system for substitusjon av kjemikalier. Det skal foretas en løpende vurdering av faren for skadelige effekter på helse og miljø forårsaket av de kjemikalier som benyttes, og av om alternativer finnes. Så vel skadelige effekter knyttet til produksjon, bruk og endelig disponering av produktet, skal vurderes. Der bedre alternativer finnes, plikter bedriften å benytte disse så langt dette kan skje uten urimelig kostnad eller ulempe.⁶

6.3 REACH

Stoffer alene, i stoffblandinger og/eller i produkter, skal ikke framstilles, bringes i omsetning, eller brukes uten at de er i overensstemmelse med kravene i REACH-regelverket⁷.

7. Støy

Bedriftens bidrag til utendørs støy ved omkringliggende boliger eller friluftsområder, skal ikke overskride følgende grenser, målt eller beregnet som frittfeltsverdi ved mest støyutsatte fasade:

Hverdager (07 – 19)	Lørdager	Søn- og helligdager	Kveld (kl. 19-23), hverdager	Natt (kl. 23-07), alle døgn	Natt (kl. 23-07), alle døgn
55 L _{den}	50 L _{den}	45 L _{den}	50 L _{evening}	45 L _{night}	60 L _{AFmax}

L_{den} er A-veiet ekvivalent støynivå for dag/kveld/natt med 10 dB/5 dB tillegg på natt/kveld. L_{evening} er A-veiet ekvivalent støynivå for kveldsperioden 19-23. L_{night} er A-veiet ekvivalent støynivå for nattperioden 23-07. L_{AFmax} er A-veiet maksimalnivå for de 5-10 mest støyende hendelsene innenfor perioden, målt/beregnet med tidskonstant "Fast" på 125 ms.

Alle støygrenser skal overholdes innenfor alle driftsdøgn. Støygrensene gjelder all støy fra bedriftens ordinære virksomhet, inkludert intern transport på bedriftsområdet og lossing/lasting av råvarer og produkter. Støy fra bygg- og anleggsvirksomhet og fra ordinær persontransport av virksomhetens ansatte er likevel ikke omfattet av grensene.

Dersom kjøretøy med kjøleaggregat og vifteanlegg skal være plassert på Norpri sin eiendom, må disse områdene om nødvendig støyskjermes. Det skal i størst mulig grad legges til rette for elektrisk drift av kjøleaggregat og vifteanlegg framfor drift vha. bensin- eller dieselmotorer.

⁶ Jf Produktkontrolloven av 11.06.1979 nr. 79 § 3a

⁷ Forskrift om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH) av 30. mai 2008.

8. Energi

8.1. Energiledelse

Norpri har tatt initiativ for å lage et system for energiledelse som kontinuerlig vurderer tiltak som kan iverksettes for å oppnå en mest mulig energieffektiv produksjon. Energistyringssystemet skal være i samsvar med norsk standard for energiledelse, og inngå i bedriftens internkontroll, jf. pkt. 2.6.

Styringssystemet skal kunne legge til rette for felles styring av energibruken for alle bedrifter ved Kviamarka som det inngås avtale om energisamarbeid med. Målet med energistyringen skal være effektiv, optimalisert og redusert energibruk, og reduserte utslipp.

8.2. Energilogging og energiregnskap

Energibruken skal overvåkes og kunne logges i sann tid.

Basert på bl.a. registrering av energiproduksjon, energistrømmer og energibruk, skal bedriften lage og oppdatere et energiregnskap som identifiserer alle energistrømmer med størrelser.

8.3. Utnytting av overskuddsenergi

Bedriften skal i størst mulig grad utnytte overskuddsenergi fra eksisterende og nye anlegg internt.

Bedriften skal også gjennom tiltak på eget bedriftsområde, legge til rette for at overskuddsenergi skal kunne utnyttes eksternt med mindre det kan godtgjøres at dette ikke er teknisk eller økonomisk mulig.

Det skal utredes og legges til rette for, eventuelt i regi av eksterne aktører, gjenvinning og bruk av energi i forbruksvann, avløpsvann, avgasser og ventilasjonsluft. Gjenvinning og bruk av energi skal utredes og vurderes opp mot bruk av f. eks. fjernvarme eller andre energikilder, i forhold til leveranser til fjernvarmenettet og i forhold til framtidig utnytting. En slik utredning skal sendes Fylkesmannen innen 1. juni 2018.

9. Avfall

9.1 Generelle krav

Bedriften plikter, så langt det er mulig uten urimelige kostnader eller ulemper, å unngå at det dannes avfall som følge av virksomheten. Særlig skal innholdet av skadelige stoffer i avfallet søkes begrenset mest mulig.

Bedriften plikter å sørge for at all håndtering av avfall, herunder farlig avfall, skjer i overensstemmelse med gjeldende regler for dette fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven, herunder avfallsforskriften⁸. Rutinene for avfallshåndtering, bl.a. deklarerings- og årlig innlevering av farlig avfall, skal være en del av bedriftens internkontroll.

Avfall som oppstår i bedriften, skal søkes gjenbrukt i bedriftens produksjon eller i andres produksjon, eller – for brennbart avfall – søkes utnyttet til energiproduksjon internt/eksternt. Slik utnyttelse må imidlertid skje i overensstemmelse med gjeldende regler fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven, samt krav fastsatt i denne tillatelsen.

⁸ Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall av 01.06.2004, nr. 930.

Avfall fra intern rensing som ikke resirkuleres internt, f. eks. slam, rist- og silgods, fett, husdyrgjødsel, skal leveres til destruksjon eller godkjent mottak. Dersom det er fare for luktulempen ved intern lagring, må avfallet sikres, eventuelt kjøles ned, slik at lukt ikke oppstår.

10. Forebyggende og beredskapsmessige tiltak mot akutt forurensning og uønskede hendelser

10.1. Miljørisikoanalyse

Generelt skal alle bedrifter ha oversikt over de miljøressurser som kan bli berørt av akutt forurensning, og de helse- og miljømessige konsekvenser slik forurensning kan medføre. Alle større bedrifter skal i tillegg gjennomføre en miljørisikoanalyse av sin virksomhet. Bedriftene skal vurdere resultatene i forhold til akseptabel miljørisiko. Potensielle kilder til akutt forurensning av vann, grunn og luft skal kartlegges. Miljørisikoanalysen skal dokumenteres og skal omfatte alle forhold ved virksomheten som kan medføre akutt forurensning med fare for helse- og/eller miljøskader inne på bedriftens område eller utenfor. Eksempler på dette kan være konsekvenser av ødelagte tanker, feilkoblinger, faren for menneskelige feil internt eller eksternt, feil/uhell ved kjemikaliedosering eller syrenøytralisering ved vask eller desinfisering. Miljøskader må også inkludere skader/kostnader ved forstyrrelser av interkommunal rensing. Analysen skal også omfatte forurensningseffekter av uønskede hendelser, f. eks. strømbrudd, som forårsaker driftsforstyrrelser.

Miljørisikoanalysen skal være en del av internkontrollsystemet

10.2. Forebyggende tiltak

På basis av miljørisikoanalysen skal bedriften iverksette eventuelle risikoreduserende tiltak som synes nødvendige. Både sannsynlighetsreduserende og konsekvensreduserende tiltak skal vurderes. Ved utslipp av større volum, må det f.eks. vurderes å benytte fettutskiller og utjevningsvolum til oppsamling og lagring. Det skal eksistere mekanismer og rutiner som om nødvendig, umiddelbart stanser produksjonen og tilførslene til fettutskilleren dersom utskilleren tilføres akutte utslipp som ikke skal ledes til nedstrøms renseanlegg.

Norpri har gjennomført en grovanalyse av risiko knyttet til ytre miljø. Det er identifisert tiltak som skal gjennomføres i løpet av 2017. Bedriften skal med jevne mellomrom oppdatere analysen av sin virksomhet, også med formål om å gjøre den mer finmasket. Alle hendelser som oppstår og som kan ha innvirkning på miljøet, må loggføres og tas med i grunnlaget for analysen. Miljørisikoanalysen skal også oppdateres ved modifikasjoner og endrede produksjonsforhold. Slike endringer skal meldes Fylkesmannen.

10.3. Etablering av beredskap

På generell basis skal bedrifter, på bakgrunn av miljørisikoanalysen og de iverksatte risikoreduserende tiltakene, og om det synes nødvendig, etablere og vedlikeholde en beredskap mot akutt forurensning. Beredskapen skal være tilpasset den miljørisikoen som virksomheten til enhver tid representerer. Beredskapen mot akutt forurensning skal øves minimum en gang pr. år.

10.4. Varsling av akutt forurensning

Akutt forurensning eller fare for akutt forurensning skal varsles brannvesenet i henhold til gjeldende forskrift⁹. Ved akutte utslipp som tilføres det offentlige ledningsnett, skal eier av nedstrøms renseanlegg varsles snarest mulig. Bedriften skal også straks informere kommunen, interkommunalt utvalg mot akutt forurensning (IUA) og Kystverket i Horten¹⁰. Bedriften skal også så snart som mulig underrette Fylkesmannen i Rogaland.

11. Utslippskontroll og rapportering til Fylkesmannen i Rogaland

11.1. Utslippskontroll og måling

Bedriften skal gjennomføre kontrollmålinger av utslipp til luft og vann. Målinger omfatter volumstrømsmåling, prøvetaking, analyse og/eller beregning. Bedrifter uten samlet målepunkt må måle simultant og parallelt i de enkelte avløp/utslippsarrangement. Norpris målinger av utslipp til luft gjennom pipe blir regulert av forurensningsforskriftens kap. 27 – 6 avhengig av installert effekt. Prøvetaking, prøvebehandling skal skje iht. akkrediterte metoder som dokumenteres. Analyser skal skje ved akkrediterte laboratorier. Målinger og valg av prøvetakingsfrekvens skal utføres slik at resultatene blir representative for de faktiske utslippene fra bedriften på årsbasis og for perioder med størst aktivitet. Generelt skal målinger kunne benyttes for å anslå årlige mengder utslipp og de skal sikre og dokumentere at gjeldende krav i tillatelsen og relevante forskrifter blir etterlevd.

All prøvetaking ved Norpri skal være volumproporsjonal i forhold til avløpsmengden.

Norpri gjennomfører i dag prøvetaking i regi av kommunen og IVAR for å få til koordinerte prøver og tilførselsberegninger. Norpri sitt program bør videreutvikles til å ta opp i seg kravene i denne tillatelsen, jf. pkt. 11.1.2.

Mangler ved prøvetakingen påvist ved undersøkelser, jf. notat fra Aquateam COWI 21. august 2014, må rettes opp.

11.1.1 Det skal føres kontroll med utslipp til vann basert på prøvetaking og analyser. Dette skal skje over minst 2 uker fordelt på de mest hektiske periodene i september/oktober og/eller desember. Det skal analyseres for organisk stoff (BOF₅) som ukeblandprøve basert på 5 døgn eller en arbeidsuke. Daglige vannprøver kan fryses for senere sammenblanding og analyse. Volumene som fryses, skal være proporsjonale til avløpsvolumet (eller prøvevolumet) det aktuelle døgnet. Alternativt kan det analyseres på 5 døgnblandprøver.

I to av de aktuelle døgnene skal det tas ut døgnblandprøve som analyseres for innhold av fett og suspendert stoff. Prøveresultatene lagres og fremvises ved tilsyn eller på forespørsel.

11.1.2 Prøvetaking skal samordnes med kommunal eller interkommunal prøvetaking og prøvetaking ved andre bedrifter, slik at resultater i størst mulig grad kan sammenlignes. Prøvetakingsprogrammet skal være en del av internkontrollsystemet. I måleprogrammet skal det inngå beskrivelse av både prøvetaking, aktuelle analyser og/eller prosedyrer for beregning, herunder:

- prøvetakings- og analysemetode

⁹ Forskrift om varsling av akutt forurensning eller fare for akutt forurensning (9. juli 1992).

¹⁰ Telefon 33 03 48 00, 24-timers vakt

- valg av måleperioder og prøvetakingsfrekvens
- eventuelle beregningsmodeller og utslippsfaktorer som skal benyttes

Usikkerhetsbidragene ved de forskjellige trinn i målingene må vurderes, og det må velges løsninger som reduserer den totale usikkerheten til et akseptabelt nivå.¹¹

11.1.3 Vannforbruk skal kunne registreres slik at forbruket ved enkeltprosesser i størst mulig grad kan identifiseres. Timesverdier og døgnverdier skal kunne logges. Avløpmengde skal logges slik at momentanverdier/øyeblikksverdier, timeverdier og døgnverdier kan vises.

11.1.4 Temperatur i fettutskilleren og pH i avløpet skal registreres og logges fortløpende slik at verdiene kan vises, jf. pkt. 3.2.2.4, 3.2.2.5 og 13.3.1.

11.1.5 Hvis brenngass skal leveres til annet lovlig bruk, skal mengden og temperatur måles og rapporteres årlig og innholdet av CO₂, CO og NO_x beregnes og rapporteres.

Bedriften er ansvarlig for at metoder og utføring er forsvarlig kvalitetssikret og for at måleprogrammet er en del av internkontrollsystemet. Ved inspeksjon/kontroll skal bedriften kunne vise hvordan måleprogrammet dokumenterer miljøpåvirkninger og eventuelt hvordan driften blir endret for å tilpasses miljøkravene.

12. Overvåking av resipient og rapportering til Fylkesmannen

Dersom forurensningsmyndighetene ønsker å vurdere effekten av utslippet på vann- og sedimentkvalitet ved utslippsstedet for det kommunale renseanlegget og i hovedresipienten, plikter bedriften å støtte slike tiltak økonomisk i forhold til størrelsen på prosessutslippet, jf. forurensningslovens § 51.

På samme måte plikter bedriften å sørge for eller bekoste nødvendige undersøkelser av kvaliteten på overvannet og effekten på resipienter. Dersom flere bedrifter leder overvannet sitt til samme resipient, skal bedriften delta/betale i forhold til mengde overvann. Dette gjelder også virkningen av utslipp av kjølevann

Data som fremskaffes ved overvåking i vann, inklusiv sediment og biota, skal registreres i databasen Vannmiljø. Data leveres på Vannmiljøs importformat, som finnes på <http://vannmiljokoder.klif.no>. Her finnes også oversikt over hvilken informasjon som skal registreres i henhold til Vannmiljøs kodeverk.

13. Undersøkelser og utredninger

13.1 Varighetskurver, vannføringskurver

Norpri har automatisk logging av avløpsmengde, pH og temperatur.

For å skape større klarhet om hvordan pH-nivået og avløpsmengdene fordeler seg i tid, skal det produseres varighetskurver for månedene oktober, november og desember 2017. Det skal også lages grafisk fremstilling av korrelasjonen mellom øyeblikksverdier av pH og samtidig målt mengde avløpsvann. Verdiene for pH i perioder uten avløp må fjernes fra dataserien. Om nødvendig må basis for varighetskurvene og korrelasjonene være registreringer på minuttnivå for å gi et tilstrekkelig bilde av situasjonen. Materialet skal tolkes for å vurdere faren som pH utgjør og i hvilken grad avløpet domineres av høy pumpekapasitet på avløpspumpene.

¹¹ Se veilederen M-6/2013 «Industrielle måleprogram» på Miljødirektoratets hjemmesider

Dokumentasjonen skal rapporteres til Fylkesmannen innen 2 måneder etter gjennomføringen, og senest innen 1. mars 2018. Undersøkelsen og rapporteringen skal gjennomføres av en uavhengig konsulent med kompetanse på området.

13.2 Kalibrering

Fylkesmannen skal, innen 1. mars 2018, tilsendes beskrivelse av metodene for måling av temperatur, pH og avløp. Samtidig skal det sendes inn beskrivelse av rutiner for kalibrering av måleutstyret.

13.3 Utredninger

13.3.1 Innen 1. mars 2018 skal Fylkesmannen tilsendes en utredning som viser hvordan en eventuell pH-justering kan skje. Utredningen skal dokumentere hvordan Norpri kan sikre at utslippsgrensene for pH overholdes.

13.3.2. Innen 1. mars 2018 skal Fylkesmannen tilsendes en utredning som viser alternative metoder for å oppnå jevnest mulig avrenning av avløpsvann for å optimalisere interne og eksterne renseprosesser. Valgt løsning skal iverksettes, jf. frist i pkt. 3.1.1.

Dokumentasjonene og utredningene i pkt. 13 kan føre til endrede utslippsrammer, jf. pkt. 3.1.1. Dette inkluderer også grensene for mengde avløpsvann.

14. Utskifting av utstyr

Dersom det skal foretas utskifting av utstyr i virksomheten som gjør det teknisk mulig å motvirke forurensninger på en vesentlig bedre måte enn da tillatelsen ble gitt, skal Fylkesmannen på forhånd gis melding om dette.

All utskifting av utstyr skal baseres på at det skal benyttes best tilgjengelige teknikker med sikte på å motvirke forurensning.

15. Eierskifte/organisasjonsendringer

Ved vesentlige endringer i organisasjonen som kan få noe å si for tillatelsen, skal Fylkesmannen ha melding fra styret i bedriften om de gjeldende eierforhold og eventuelt endrede personlige ansvarsforhold som betyr noe for denne tillatelsen, jf. pkt. 1.1. og pkt. 2.6.

Hvis bedriften overdras til ny eier, skal melding sendes Fylkesmannen så snart som mulig og senest 1 måned etter eierskiftet.

16. Nedleggelse

Dersom virksomheten blir nedlagt, eller hele/deler av virksomhet stanser for en lengre periode, skal eieren eller brukeren gjøre det som til enhver tid er nødvendig for å motvirke fare for forurensninger. Hvis anlegget eller virksomheten kan medføre forurensninger etter nedleggelsen eller driftsstansen, skal det i rimelig tid på forhånd gis melding til Fylkesmannen i Rogaland.

Fylkesmannen i Rogaland kan fastsette nærmere hvilke tiltak som er nødvendige for å motvirke forurensning. Fylkesmannen i Rogaland kan pålegge eieren eller brukeren å stille garanti for dekning av framtidige utgifter og mulig erstatningsansvar.

Ved nedleggelse eller stans skal bedriften sørge for at råvarer, hjelpestoff, halvfabrikat eller ferdig vare, produksjonsutstyr og avfall tas hånd om på en forsvarlig måte, herunder at farlig avfall håndteres i henhold til gjeldende forskrift.¹² Det samme gjelder dersom eiendommen blir solgt.

Hvis bedriften flytter, vil ikke tillatelsen automatisk kunne overføres til det nye stedet. Blir eiendommen solgt i forbindelse med flytting, kan ikke tillatelsen overføres direkte til kjøper.

De tiltak som treffes i denne forbindelse, skal rapporteres til Fylkesmannen i Rogaland innen 3 måneder etter nedleggelse eller stans. Rapporten skal også inneholde dokumentasjon av disponeringen av kjemikalierester og ubrukte kjemikalier og navn på eventuell(e) kjøper(e).

Plan for å motvirke forurensning, eller fare for forurensning i situasjoner som nevnt ovenfor, og for å rapportere tiltak, skal inngå i internkontrollen til bedriften. Bedriften skal realisere planen ved fare for nedlegging, driftsstans eller konkurs.

Ved nedleggelse av en virksomhet skal den ansvarlige sørge for at driftsstedet settes i miljømessig tilfredsstillende stand igjen.

Dersom virksomheten ønskes startet på nytt, skal det gis melding til Fylkesmannen i Rogaland i god tid før start er planlagt.

17. Tilsyn

Bedriften plikter å la representanter for forurensningsmyndigheten eller de som denne bemyndiger, føre tilsyn med anleggene til enhver tid.

¹² Avfallsforskriftens kapittel 11 om farlig avfall

VEDLEGG 1

Liste over prioriterte stoffer, jf punkt 2.1.

Utslipp av disse komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom dette framgår uttrykkelig av vilkårene i pkt. 3 flg. eller de er så små at de må anses å være uten miljømessig betydning

Metaller og metallforbindelser:

	Forkortelser
Arsen og arsenforbindelser	As og As-forbindelser
Bly og blyforbindelser	Pb og Pb-forbindelser
Kadmium og kadmiumforbindelser	Cd og Cd-forbindelser
Krom og kromforbindelser	Cr og Cr-forbindelser
Kvikksølv og kvikksølvforbindelser	Hg og Hg-forbindelser

Organiske forbindelser:

	Vanlige forkortelser
Bromerte flammehemmere:	
Penta-bromdifenyleter (difenyleter, pentabromderivat)	Penta-BDE
Okta-bromdifenyleter (defenyleter, oktabromderivat)	Okta-BDE, octa-BDE
Deka-bromdifenyleter (bis(pentabromfenyl)eter)	Deka-BDE, deca-BDE
Heksabromcyclohexan	HBCDD
Tetrabrombisfenol A (2,2',6,6'-tetrabromo-4,4' isopropyliden difenol)	TBBPA
Klorholdige organiske forbindelser	
1,2-Dikloretan	EDC
Klorerte dioksiner og furaner	Dioksiner, PCDD/PCDF
Heksaklorbenzen	HCB
Kortkjedete klorparafiner C ₁₀ -C ₁₃ (kloralkaner C ₁₀ -C ₁₃)	SCCP
Mellomkjedete klorparafiner C ₁₄ -C ₁₇ (kloralkaner C ₁₄ -C ₁₇)	MCCP
Klorerte alkylbenzener	KAB
Pentaklorfenol	PCF, PCP
Polyklorerte bifenyl	PCB
Tensidene:	
Ditalg-dimetylammoniumklorid	DTDMAC
Dimetyldioktadekylammoniumklorid	DSDMAC
Di(hydrogenert talg)dimetylammoniumklorid	DHTMAC
Triklorbenzen	TCB
Tetrakloretan	PER
Triklorretan	TRI
Trikloran (2,4,4'-Trichloro-2'-hydroxydiphenyl ether)	
Nitromuskforbindelser:	
Muskxylen	
Alkylfenoler og alkylfenoletoksyler:	
Nonylfenol og nonylfenoletoksyler	NF, NP, NFE, NPE
Oktylfenol og oktylfenoletoksyler	OF, OP, OFE, OPE
Dodecylfenol m. isomerer	
2,4,6-tri-tert-butylfenol	
Polyfluorerte organiske forbindelser (PFCs)	
Perfluoroktansulfonat (PFOS) og forbindelser som inneholder PFOS	PFOS, PFOS-relaterte forbindelser
Perfluoroktansyre (PFOA)	
Tinnorganiske forbindelser:	
Tributyltinn	TBT
Trifenylytinn	TFT, TPT
Polysykliske aromatiske hydrokarboner	PAH
Dietylheksylftalat (bis(2-etylheksyl)ftalat)	DEHP
Bisfenol A	BPA
Dekametylsyklopentasiloksan	D5